

Sağlık danışmanının(diyetisyenin) ticaret siciline kaydı halinde,işletme defteri tutma yükümlülüğü hk.

Belge türü	zelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	85550353-105[2014-9]-12
Tarih	20.10.2017

T.C.

RİZE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüęü

Sayı : 85550353-105[2014-9]-12

20.10.2017

Konu : Sağlık danışmanının(diyetisyenin) ticaret siciline kaydı halinde,işletme defteri tutma yükümlülüğü

İlgi : 16.12.2014 tarih ve 4412 kayıt no.lu zelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı zelge talep formunda, sağlık danışmanı (diyetisyen) olarak vergi mükellefiyetinizin tesis edilmiş olduğu, bu nedenle serbest meslek kazanç defteri tasdik ettirdiğinizi, ruhsat işlemleri için ise ticaret siciline kayıt yaptırdığınızı ifade ederek ticaret siciline kayıt yaptırmış olmaktan dolayı işletme defteri tasdik ve kullanma mecburiyetiniz olup olmadığı hususunda tereddüt edilerek gerekli bilginin verilmesi talep edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 37 nci maddesinde, "*Her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.*

...

Ticari kazanç, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve bu kanunda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esası) veya basit usullere göre tespit edilir...",

- 61 inci maddesinde, "*Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez...",

- 65 inci maddesinde ise, "*Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.*"

hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 172 nci maddesinde ticaret erbaplarına ve serbest meslek erbabına defter tutma mecburiyeti öngörülmüş, anılan Kanunun 227 nci maddesinde ise bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu belirlenmiştir.

Mezkur Kanunun 210 uncu maddesinde serbest meslek erbabının serbest meslek kazanç defteri tutacağı hüküm altına alınmış ve 236 ncı maddesinde ise, "*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan 213 sayılı Kanunun 176 ncı maddesinde tüccarların defter tutmak bakımından iki sınıfa ayrıldığı; I inci sınıf tüccarların bilanço esasına göre, II nci sınıf tüccarların işletme hesabı esasına göre defter tutacağı; 177 nci maddesinde kimlerin birinci sınıf tüccar, 178 inci maddesinde de kimlerin

ikinci sınıf tüccar sayılacağı belirlenmiş ve aynı maddede yeniden işe başlayan tüccarların yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılncaya kadar II nci sınıf tüccar gibi hareket edebilecekleri; 229 uncu maddesinde ise tüccar tarafından satılan emtia veya yapılan iş karşılığında, müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere ticari bir vesika olarak fatura düzenlenmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Buna göre;

1- Sağlık danışmanlığı (diyetisyenlik) faaliyetinin, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması durumunda elde edilen gelirin serbest meslek kazancı sayılarak serbest meslek kazancının tespitine ilişkin hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bu durumda, söz konusu faaliyetinize ilişkin olarak serbest meslek kazanç defteri tasdik ettirerek kullanmanız, tahsilatlarınız için serbest meslek makbuzu düzenlemeniz ve söz konusu gelirinizi serbest meslek kazanç defterinize kaydetmeniz gerekmektedir.

Ayrıca, vermiş olduğunuz söz konusu hizmete ilişkin ürünleri alım-satıma konu etmeniz halinde, bu ürünlerin satışından doğan kazanç Gelir Vergisi Kanununun ticari kazançla ilişkin hükümlerine göre vergilendirileceğinden, serbest meslek kazanç defteri haricinde bu kapsamdaki işlemlerinizi nedeniyle, yıllık iş hacmine göre sınıflandırılncaya kadar işletme hesabı esasına veya ihtiyari olarak bilanço esasına göre, yıllık iş hacmi neticesinde ise tabi olacağınız sınıfa ilişkin defterleri tutmanız ve satılan söz konusu mallar için fatura düzenlemeniz zorunlu olacaktır.

2- Sağlık danışmanı olarak faaliyet gösterdiğiniz iş yeri bünyesinde vereceğiniz hizmetlere yönelik sigortalı çalışanların bulunması ve hizmetin bu kişilerce verilmesi halinde, faaliyetin şahsi mesleki faaliyet boyutlarını aşıp ticari bir organizasyona dönüşmesi nedeniyle, söz konusu faaliyetten elde edilen kazanç Gelir Vergisi Kanununun ticari kazançla ilişkin hükümlerine göre vergilendirilecektir.

Ayrıca, ticari kazanç kapsamında vergilendirilecek söz konu faaliyetin yanı sıra, vermiş olduğunuz hizmetlere ilişkin ürünlerin alım-satıma konu edilmesi halinde, bu ürünlerin satışından doğan kazanç da ticari kazanç kapsamında değerlendirilecektir.

Bu bağlamda, faaliyetinizin ticari faaliyet kapsamında değerlendirilmesine bağlı olarak, yıllık iş hacmine göre sınıflandırılncaya kadar işletme hesabı esasına veya ihtiyari olarak bilanço esasına göre, yıllık iş hacmi neticesinde ise tabi olacağınız sınıfa ilişkin defterleri tutmanız gerekmektedir. Ayrıca söz konusu faaliyetiniz kapsamında satılan mallar veya yapılan hizmetler için fatura düzenlemeniz zorunlu

bulunmaktadır.

3- Söz konusu faaliyetinizin bir işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak yapılması durumunda, elde edilen gelir ücret kabul edilerek, Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatına tabi tutulacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026